

NOWY DZIENNIK

WYDANIE WIECZORNE

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.530.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-iej do 1-iej w południe.

10

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

Decydujące uderzenie przeciw hitleryzmowi przygotowuje rząd austriacki

Wiedeń, 28. 5. (L) Niedzielną demonstracja 40 tysięcy hitlerowców i rozpoczęta kampania prasy niemieckiej przeciwko Austrii z powodu rzekomego gwałcenia przez nią postanowień ugody z dnia 11 lipca, wywołała tutaj niezwykle silną reakcję. Ze wszystkich stron kraju podnoszą się protesty i nawoływania, by rząd zarzucił taktykę pobłażania i defetyzmu i by opierając się właśnie na umowie z dnia 11 lipca, rozwiązał wszystkie komitety i organizacje narodowo-socjalistyczne, które pozornie prowadzą akcję pojednawczą, a w rzeczywistości organizują siły antypaństwowe i szerzą demoralizację i defetyzm.

Wśród głosów oburzenia, wywołanego nadużyciem sportu dla działalności antypaństwowej, nie brak także krytyki pod adresem frontu ojczyźnianego, który nie rozporządzając stałym pogotowiem, zwała wszystko na barki eg-

zekutywy państwowej, daje się zaskakiwać wypadkami i dopuszcza do tego, że ulice, choćby nawet przejściowo, opanowują wrogowie reżimu. Przypomniawszy hasło: zwycięstwo na śmierć i życie — rzucone ostatnio na publicznym zebraniu przez kanclerza Schuschnigga, dzienniki wiedeńskie formułują żądanie, by front ojczyźniany udzielił godnej odpowiedzi na prowokację narodowych socjalistów i by przede wszystkim wypłenił prasę hitlerowską, która ufna w pomoc i opiekę Berlina, uprawia jawnie zdradę stanu.

Jest znamienne, że krytyka frontu ojczyźnianego ukazała się w takim dzienniku, jak „Neuligeits Weltblatt“, którego bliski stosunek do kanclerza Schuschnigga jest ogólnie znany. Stąd też wyciągają tu wniosek, że kanclerz, uprzedzając tak zwaną „action directe“ ze strony narodowych socjalistów, rozpocznie ze swej

strony ofensywę.

Wiadomo, że po dojściu do skutku umowy austriacko-niemieckiej rząd wiedeński zwolnił z więzień, względnie z obozów koncentracyjnych około 18 tysięcy hitlerowców. Przekonawszy się jednak, że amnestia rozzuchwiała tylko elementy wywrotowe, rząd wróci prawdopodobnie do taktyki, jaką stosował przed 11 lipca. Obaw, że Berlin mógłby wystąpić przeciwko internowaniu hitlerowców austriackich w obozach koncentracyjnych, rząd nie podziela, gdyż umowa z dnia 11-go lipca wyraźnie twierdzi, że hitleryzm austriacki jest zagadnieniem wewnętrznym Austrii, do czego Berlinowi mieszać się nie wolno.

Przecucie, że Austria wchodzi w okres walk jest powszechne, ale panuje tutaj ogólne przekonanie, że hitlerowcy austriaccy z walki tej zwycięsko nie wyjdą.

Rozmowy rzymskie Blomberga zdecydują o losach wojny hiszpańskiej

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika“)

Berlin 28. 5. (R) Mimo zapewnień, że podróż marszałka Blomberga do Rzymu stanowić będzie tylko rewizytę kurtuazyjną, nie należy wątpić, że da ona okazję do poruszenia szeregu zagadnień polityki międzynarodowej. Zagadnienia te będą niewątpliwie raczej natury politycznej niż wojskowej. Za najgłówniejszy punkt uważać należy odpowiedź na propozycję angielską przerwania akcji zbrojnej w Hiszpanii. Jak wiadomo, w ostatniej rozmowie między ambasadorem brytyjskim w Berlinie a min. von Neurathem, ten ostatni chociaż dał odpowiedź w zasadzie przychylną, lecz raczej wymijającą. Rządowi angielskiemu zdaje się jednak bardzo zależeć na doprowadzeniu do zawieszenia broni w Hiszpanii i jak słysząc ambasadora brytyjskiego już w najbliższym czasie zamierza ponownie zapytać rząd niemiecki o jego stanowisko w tej sprawie. Rząd Rzeszy niewątpliwie będzie się czuł daleko bardziej związany swymi stosunkami z Rzymem w kwestii hiszpańskiej, aniżeli w jakiegokolwiek z dotychczas poruszanych spraw. Nie należy więc wątpić, że tematy te stanowią

będą przedmiot wymiany zdań, którą przeprowadzi marszałek Blomberg w Rzymie.

Mglista odpowiedź włoska

Londyn 28. 5. (C) Nadeszła tu odpowiedź rządu włoskiego na propozycję angielską

akcji międzynarodowej, celem doprowadzenia do zawieszenia broni w wojnie domowej w Hiszpanii, jako warunku wycofania ochotników. Odpowiedź włoska jest bardzo mglista i nie określa dostatecznie stanowiska rządu włoskiego. Mimo to w tutejszych kołach oficjalnych daje się zaobserwować zwiększony optymizm co do wyniku akcji angielskiej.

Jednym ze źródeł tego optymizmu są wiadomości z Berlina o zniechęceniu się rządu niemieckiego do imprezy hiszpańskiej i przypuszczenie, że Niemcy skorzystają z sposobności, jaką im daje inicjatywa angielska, by się wycofać z honorem.

Incydent między dep. Doriot a min. Dormoy

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika“)

Paryż, 28. 5. (A) W kuluarach Izby deputowanych doszło wczoraj do incydentu pomiędzy zawieszonym w czynnościach merem dep. Doriot a ministrem spraw wewnętrznych Dormoy, któremu Doriot odmówił podania ręki. W czasie wymiany zdań min. Dormoy oświadczył, iż bynajmniej nie zarzuca dep. Doriot osiagnięcia osobistych korzyści z zarządu miastem, lecz tylko niedbałość, podczas gdy Doriot wystąpił przeciw ministrowi z zarzutami, że zakazuje on zwoływanych przez francuską partię ludową zgromadzeń politycznych. Min. Dor-

moy zareplikował i dowiódł niesłuszności tego twierdzenia, oświadczył, że Doriot uzyskał zezwolenie na odbycie dziś zebrania w St. Denis. Dep. Doriot miał również poruszyć sprawę odpowiedzialności za wypadki w Clichy.

Paryż, 28. 5. (A) „Echo de Paris“ donosi, że stanowisko sekretarza generalnego w prezydium rady ministrów, opróżnione na skutek nominacji p. Mocha na podsekretarza stanu, obejmie b. deputowany socjalistyczny Longuet.

DZIS PEŁNA TABELA WYGRANYCH W LOTERII PANSTWOWEJ

Jak zdemolowano mieszkanie starosty i sklepy żydowskie w Myślenicach

Świadkowie Żydzi zeznają bez przysięgi

KRAKÓW, 28 maja.

Zapowiedź „dnia żydowskiego” w procesie myślenickim mamy już przed wejściem na salę sądową. W poczekalni dla świadków zgrupowało się w jednym kącie ponad 20 Żydów myślenickich, ich żon i córek, aby na wezwanie sądu przedstawić swe niesamowite przeżycia podczas krytycznej nocy czerwcowej w miasteczku.

Wśród świadków żydowskich znajduje się również jedna chrześcijanka. To Kunegunda Turkowa, gospodyni starosty, której zeznania większe mają znaczenie dla sprawy, aniżeli zeznania wszystkich żydowskich świadków razem wzięte. Sam fakt, że Turkowa — podobnie jak wszyscy dotychczasowi świadkowie — zeznała pod przysięgą, podczas gdy świadków żydowskich z inicjatywy obrońcy endeckiego od przysięgi tej zwolniono, ma swą wymowę.

W tej samej poczekalni grupują się oskarżeni, odpowiadający z wolnej stopy, napełniając swym beztróskim gwarem całą poczekalnię i z widocznym „zadowoleniem” spoglądających w kierunku myślenickim Żydów, przeużnię ortodoksów.

Dotychczasowe momenty żydowskie u procesie ograniczały się do mniej lub więcej „grabnych” pytań obrońców endeckich, zadawanych poszczególnym oskarżonym, a dotyczących „żydo-komuny”, „rządów żydowskich w Polsce”, „największych wrogów państwa” i t.d.

Pytania te uchylane były przez prowadzącego rozprawę sędziego Bartynowskiego, usilnie

przestrzegającego, by obrońcy endeckcy nie rozsadzili ran tego procesu i nie zamienili sali sądowej na budę wiecową. Dlatego też, jak uspomnieliśmy, momenty żydowskie poruszane były na razie tylko drogą „przemytu” w formie żydożerczych pytań.

Jeśli chodzi o samych poszkodowanych Żydów myślenickich, to znamy na razie tylko wyliczoną w akcie oskarżenia listę sklepów żydowskich, które padły ofiarą wandalistycznych bandy Doboszyńskiego. Podczas przewodu sądowego słyszeliśmy jedynie tu i ówdzie o „znalezionej” marynarce, w której ten czy inny oskarżony grasował po lasach Poręby, albo o najedzeniu się cukierkami, pochodzącymi z rozbitego sklepu żydowskiego.

Dziś dochodzą do głosu poszkodowani Żydzi.

Konfiskata sprawozdań sądowych

Na wstępie rozprawy adw. Gajewicz zawiadomił sąd, że na terenie Warszawy sprawozdania z procesu niniejszego podlegają nieprawie cenzurze prewencyjnej, wykonywanej przez komisariat rządu, podczas gdy prasa w całej Polsce poza Warszawą może bez przeszkód zamieszczać sprawozdania z procesu. Obrońca apeluje do prokuratora i trybunału, by sprawą tą się zajęli, przy czym podaje fakt że „Warszawski Dziennik Narodowy” wobec konfiskacyjnych praktyk komisariatu rządu zmuszony był przedrukować sprawozdanie z „Nowego Dziennika”.

rewolwer przy jej skroni podczas całego pobytu bandy w mieszkaniu starosty.

Gdy osk. Kwinta wypiera się i twierdzi, że Turkowa w śledztwie mówiła, iż jest on podobny do tego osobnika, świadek stanowczym głosem woła: Proszę się nie wypierać, poznałam pana w śledztwie i teraz pana stanowczo poznaję.

Obr. Gajewicz: Czy pani nadal pracuje u starosty Basary? — Tak. — Czy mówiła pani staroście, że będzie pani świadkiem? — Tak, po otrzymaniu wezwania. — Czy mówił pani starosta, co pani ma zeznawać? — Nic na temat zeznań nie mówiłam. — Czy pani była podczas napadu zdenerwowana? — A czy pan mecenas nie byłby w takim wypadku zdenerwowany? (Wesołość).

Obrońca żąda przesłuchania starosty Basary

Apl. Niebudek, który specjalizuje się w pytańach, dotyczących stosunku ludności do starosty Basary, również tego świadka indaguje, czy ludność nie skarżyła się na starostę.

Św.: Starosta był ogólnie bardzo lubiany i szanowany.

Prok. Szypuła: Jakie konkretne dane w tym stosunku ludności do starosty są pani znane? — Gdy wyjeżdżał z Myślenic, wszyscy żalowali, a niektóre kobiety miały łzy w oczach mówiąc, że starosta Basara wyświadczał ludziom dużo dobrego.

Obr. Gajewicz wyraża zdziwienie, że akt oskarżenia pominął starostę Basarę jako świadka i w związku z zeznaniami Turkowej, która stwierdziła, że starosty nie pobito, podczas gdy jeden z posterunkowych miał słyszeć od starosty, że ten został pobity, stawia wniosek o zawołanie starosty Basary na rozprawę w charakterze świadka.

Prokurator nie zabiera głosu w sprawie tego wniosku, również trybunał na razie nie zajął się nim, przystępując do dalszego badania świadków

Kupił 50 naboń

Świadek Splichal, właściciel składu broni w Krakowie, zeznaje, że dnia 20 czerwca ub. r. (dwa dni przed wyrwą) nabył u niego inż. Doboszyński 50 naboń do rewolweru kal. 7.65 mm.

wówczas świadek uciekł do piekarni. Słyszał także głosy, żeby nie zabijać, tylko niszczyć.

Rachunek zgadza się, a towar poszedł z dymem...

Następny świadek Michał Emmer poniosła szkodę w wysokości około 3000 zł. Towary białe, stanowiące jej własność, znajdowały się na furmance, którą napastnicy podpalił. Członkowie trybunału i obrońcy interesują się żywo kwestią, czy szkoda, poniesiona przez Emmerową mogła wynosić 3000 zł. i dlatego wypytywają ją szczegółowo, ile było paczek towarów, jakie były materiały, ile kosztuje metr towaru maksymalnie, a ile minimalnie. W rezultacie przypomina się znane powiedzenie „Rechnung stimmt, Geld ist nicht da” — rachunek zgadza się, a towar poszedł z dymem...

Właścicielem tego wozu i części zniszczonego ładunku, obejmującej garczki, był następny świadek Hirsch Westreich, którego szkoda wynosi 280 zł, łącznie z wozem.

Świadek Olga Weisman poniosła kilkaset zł straty wskutek obrabowania jej sklepu z wyrobami skórzanymi. Po zajściach oddano jej na posterunku parę torebek.

Świadek Ożjasz Blumenstok, właściciel sklepu z konfekcją, poniosł szkodę 4500 zł. Zniszczone mu bardzo dużo ubrań i płaszczy. Kilka ubrań otrzymał podczas dochodzeń z powrotem.

Świadek Szmul Attergut widział demolujących jego sklep obcych osobników. Poniosł szkodę w

Pod grozą luf rewolwerowych

Jako pierwszy świadek staje przed pulpitem Kunegunda Turek, gospodyni starosty powiatowego w Myślenicach. Opis wypadków, jakich widownią było mieszkanie starosty Basary krytycznej nocy znalazł w osobie Turkowej, 50 letniej wdowy, wymownego świadka. Około godz. 3-ciej nad ranem obudziło ją dobijanie się do domu. Słyszała głosy nawołujące do rozbicia i zdemolowania całego mieszkania. Po chwili ujrzała grupę ludzi dziwnie uzbrojonych: w karabiny, rewolwery, siekiery i kilofy. Słyszała jak wołali: „jak dopadniemy starostę, to mu bebechy wyprujemy”.

Dziwna delegacja...

Przerażona udała się do sypialni starosty, budząc go słowami: „przyszła jakaś dziwna delegacja, rąbią drzwi i meble”. Starosta odezwał się: „Co oni chcą od mego życia, przecież nie nikomu złego nie zrobiłem”. Świadek uciekł razem ze starostą do pokoiku, zamienionego na spiżarnię. Po chwili wpadli tam za nimi członkowie bandy, a jeden z nich w czarnych okularach i sportowej kurtce (Doboszyński) przyłożył staroście wielki rewolwer do ust. Drugi, którym był osk. Kwinta — trzymał rewolwer przy jej skroni. Obaj wołali: „Oddaj broń, oddaj amunicję, na co świadek za pewnił, że starosta nie przechowuje w domu żadnej broni.

Kłamstwo, które uratowało starostę

Osobnik w okularach zapytał: „Czy ty jesteś starostą?”, w odpowiedzi na co Turkowa zmyśliła, że starosta bawi w Jordanowie, a pod jego nieobecność przyjechał do niego z Rzeszowa znajomy, który ma coś ważnego załatwić i czeka na jego powrót. Błagała o darowanie życia temu rzekomemu gościowi mówiąc: „Może on ma w do mu rodzinę”.

Po jakimś czasie wszedł do pokoiku trzeci osobnik, meldując Doboszyńskiemu że „już”. Wówczas obaj wyszli z pokoju, a Doboszyński odezwał się: „Jak przyjedzie pan starosta, proszę mu podziękować za gnębienie idei narodowej”.

Niesamowity obraz zniszczenia

Całe mieszkanie było zdemolowane, dywany zdarły ze ścian, lustro i szafy rozbite, biblioteka zniszczona, pierzyna, puduszki przebite bagnetem. Staro

sta stwierdził brak pularesu, zegarka i lakierów. Ubrania były wyrzucone z szafy. Również świadek skradziono zegarek „Omega” i złotą obrączkę. Wizerunek Matki Boskiej, wiszący nad łóżkiem starosty, został razem z dywanem zerwany i leżał rozbity na ziemi, telefon rozbity był na trzy części.

Konfrontacja

Przy konfrontacji Turkowa stanowczo rozpoznała osk. Kwintę jako tego osobnika, który trzymał

Zeznania Żydów myślenickich

Serię świadków żydowskich rozpoczyna 21-letnia Chana Becker, córka właściciela sklepu korzennego.

Obrońca Gajewicz oświadcza, że obronie nie zależy na zaprzysiężeniu „tej kategorii” świadków, o ile więc prokurator proponuje niezaprzysiężenie ich, obrona nie będzie oponować.

Prokurator godzi się na niezaprzysiężenie świadków żydowskich, którzy wobec tego zeznają bez przysięgi.

Chana Becker nie rozpoznaje żadnego z uczestników zdemolowania sklepu jej rodziców. Strzały słyszała, ale nie wie, kto strzelał.

Zapomoga, której nie było

Następny świadek, Rozalia Goldstein, właścicielka sklepu porcelany, poniosła szkodę w kwocie 1300 zł. wskutek zdemolowania towaru. Obrońcy usiłują wmówić świadkowi, że otrzymała jakąś zapomogę od państwa, wzgl. od organizacji żydowskiej, jednak okazuje się, że zgłosiła ona tylko podanie, jednak „na razie” nic nie dostała.

„Zabić Żyda!”

Świadek Józef Hopfenberg, właściciel sklepu z cukierkami, pieczywem i wodą sodową, poniosł szkodę w wysokości 104 zł. Taką wartość przedstawiał cały jego towar, doszczętnie zrabowany. Nadto zabrano mu 15 zł. gotówką. W chwili rabunku świadek wybiegł na ulicę. Z tłumem demolującego rozległy się okrzyki: „Zabić Żyda!”, a

STRASZNE MORDERSTWO W TEL-AWIWIE

Obłąkany wymordował całą swoją rodzinę

TEL AWIW 27. 5. CAŁE MIASTO POZO STAJE POD WRAŻENIEM STRASZLIWEJ ZBRODNI, DOKONANEJ W PRZYSŁĘPIE SZALU. 35-LETNI MIESZKANIEC TEL AWIWU ABRAHAM MISZOŁOW, WRÓCIWSZY W CZORAJ WIECZOREM DO MIESZKANIA, RZUCIŁ SIĘ Z NOŻEM W RĘKĘ NA DOMOWNIKÓW I ZAMORDOWAŁ 65-LETNIĄ MATKĘ SVOJĄ, 22-LETNIEGO BRATA, 25-LETNIĄ SIOSTRĘ I 55-LETNIEGO STRYJA. MATKĘ I BRATA ODWIEZIONO W BEZNADZIEJNYM STANIE DO SZPITALA, GDZIE OBOJE ZMARLI.

MORDERCĘ, KTÓRY STRASZLIWEGO CZYNU DOKONAŁ POD WPLYWEM ATAKU FURII, UJĘŁA POLICJA. RODZINA MISZOŁOW POCHODZIŁA Z POLSKI. PRZYBYŁA ONA DO PALESTYNY W ROKU 1926.

Baldwin przestał być premierem Anglii

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika“)

Londyn, 28. 5. (C) Premier Baldwin udał się dziś do pałacu Buckingham, aby formalnie wręczyć królowi swoją prośbę o dymisję.

W drodze do zamku zebrało się na ulicach dużo publiczności, wznosząc na cześć premiera przyjazne okrzyki. Dzisiaj upływa 14 lat,

gdy Baldwin objął kierownictwo partii konserwatywnej po dawnym przywódcy Bonar Law.

Skład nowego gabinetu Neville Chamberlaina ogłoszony zostanie prawdopodobnie jeszcze dziś.

„Bleu Wallis“ — kolor ślubnej sukni p. Simpson

(Specjalna służba informacyjna „N. Dziennika“)

Paryż, 28. 5. (A) Wielkie paryskie magazyny mód zamierzają lansować nowy kolor: Bleu Wallis od imienia pani Simpson. W kolorze tym, odpowiadającym jasnemu odcieniowi błękitu, została wykonana sukienka ślubna dla p. Simpson. Toaleta ślubna przyszłej księżny Windsor, której model zrobiony został przez najlepszych rysowników, ma być chlubną kreacją sztuki krawieckiej Paryża i zapewne stanie się cenną wskazówką dla nowej mody kroju toalet wieczorowych.

„Uczciwe“ metody zwalczania „nieuczciwego“ handlu żydowskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 28. 5. (A) Chrześcijański Związek Drobnych Kupców w Warszawie, prowadzący ostatnio ostrą kampanię przeciwko kupcom żydowskim, występuje z coraz nowymi pomysłami, których cel jest przejrzysty.

Niedawno związek zażądał nagle, aby wprowadzono ghetto na rynku owocowym w największych halach na pl. Mirowskim. Od przeszło 100 lat Żydzi i Polacy handlują na rynku tym w największej zgodzie, aż nagle obecnie spostrzeżono, że „Żydzi stosują nieuczciwe manipulacje“ i dlatego zamierzono ich oddzielić. Chrześcijański Związek przeprowadził już nawet podział placu na część polską i żydowską, przy czym Żydom wyznaczono miejsca najgorsze, gdzie handlu prawie wcale prowadzić nie można.

Delegacja owocarzy żydowskich udała się do komisariatu rządu, który przeprowadził badania na miejscu, poczem zawiadomił chrześcijański związek, iż nie widzi na razie potrzeby dokonywania podziału placu.

Nie mogąc przeprowadzić tego planu, związek chrześcijański zwrócił się do komisariatu rządu, przeciwko żydowskim handlarzom wazywani przy ul. Grójeckiej, gdzie — jak wy-

kazuje statystyka — przybywa rocznie około 150.000 wozów chłopskich, sprowadzających 10 tysięcy kg dla stolicy. Między chłopami i kupcami żydowskimi panowała zawsze najlepsza zgoda, obecnie jednak związek chrześcijański zażądał, aby na plac ten dopuszczono „jedynie tych kupców, do których można mieć najzu-

pełniejsze zaufanie, iż nie oszukują oni chłopów“. Podkreślono przy tym, że „kupcy żydowscy wykorzystują chłopów i ich w nieuczciwy sposób eksploatują“...

Sprawą tą zainteresował się p. wojewoda Jaroszewicz, który polecił naczelnikowi wydziału aprowizacyjnego przeprowadzenie dochodzeń. Obecnie inż. Ryszakiewicz przedstawił wojewodzie wyniki dochodzenia, z którego wynika, że skarga kupców chrześcijańskich jest całkowicie bezpodstawna.

Skarb w szufladzie wystawionego na licytację biurka

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 28. 5. (A) Wielką sensację wywołała tu niezwykła historia: Przed kilku laty przeprowadziły władze skarbowe egzekucję u kupca Arona Sapiro. Zabrano u niego szafy, łóżka, stoły i td. i odwieziono te przedmioty do składów Urzędów Skarbowych. W najbliższych dniach miała odbyć się licytacja tych przedmiotów i w związku z tym jeszcze raz przejrano dokładnie szuflady biurka. W jednej z

nich znaleziono obligację pożyczki budowlanej i po skontrolowaniu numeru okazało się, że na obligację tę padła wygrana w wysokości zł. 50.000.

Wobec tego, że kupiec Sapiro od 2 lat bawi już w Palestynie, Urząd Skarbowy zawiadomił go, iż pozostała suma po odliczeniu długu znajduje się w Urzędzie Skarbowym do jego dyspozycji.

wysokości 100 zł.

Prok.: Czy słyszał pan, jak ludzie ci mówili, że pójdą do starosty odplacić mu się za wybory?

Św.: To już jest tak dawno, że nie pamiętam.

Prok.: Jeśli jednak pan tak zeznał w śledztwie, to pan to słyszał? Św.: Jeśli tak zeznałem, to musiało tak być.

Doboszyński kierował demołowaniem sklepów

Świadek Mgr Józef Zanker, aplikant adwokacki obserwował z okna swego mieszkania, jak banda Doboszyńskiego demolowała sklepy Goldsteinowej i Blumenstocka, niszcząc porcelanę i wynosząc ubrania. Jakiś wysoki osobnik, noszący pas koalicyjny z rewolwerem w ręku, kierował całą akcją. (Pas koalicyjny nosił Doboszyński.) W pewnym momencie rozległy się strzały, wobec czego świadek usunął się z okna przypuszczając, że strzały padają w jego kierunku.

„Duże dziecko“ .. które bije

Po półgodzinnej przerwie trybunał przystępuje do przesłuchania dalszych świadków, którzy w liczbie 7 oczekują swej kolejki w kuluarach sądowych.

Pierwszy jawi się na sali rozpraw Tadeusz Krzywdka, kierownik szkoły w Chorowicach, na żądanie obrony zaprzysiężony. Świadek zna osk. Jana Kwintę i stwierdza, że Kwinta uosił zwykle na

głowie beret. Oskarżonego określa jako „duże dziecko“. W śledztwie określił go jako awanturnika. We wsi obawiano się Kwinty, gdyż przy lada okazji mógł kogoś uderzyć.

W dalszym ciągu rozprawy zeznaje świadek Majer Juda Berkowicz, który jechał z pieczywem i został napadnięty przez 2 osobników, którzy przy stawili mu lułę karabinu do twarzy. Nikogo z oskarżonych nie rozpoznaje.

Świadek Hirsch Horowitz był podczas najazdu Doboszyńskiego prezesem Gminy żydowskiej w Myślenicach. Przed przystąpieniem do przesłuchania tego świadka, obrona remonstruje przeciw temu, że świadek nosi jarmułkę. — Ta sprawa — oświadcza jednak przewodniczący — jest przesądzona przepisami.

Świadek zeznaje krótko, że wiadome mu jest, iż usiłowano podpalić bożnicę.

Dr. Kuśnierz: Kto wywołał rewolucję w Rosji? rozpoznaje nikogo.

Przew.: Uchylam to pytanie.

— Czy wie pan, że w Rosji na 384 komisarzy było 374 Żydów?

Przew.: Uchylam to pytanie.

Podobnie jak i ten świadek zeznaje następny Józef Brachfeld, który nie wnosi nic nowego do sprawy.

Obr.: Kto podpalił parlament niemiecki?

— Uchylam to pytanie.

— Dlaczego pan zeznaje w nakryciu głowy.

— Uchylam to pytanie.

— Czy wie pan, że w Rosji spalono kościoły a pozostawiono bożnice?

— Uchylam to pytanie

— Czy wie pan że wymordowano dziesiątki tysięcy księży, a pozostawiono rabinów?

— Uchylam to pytanie.

Świadek Leib Wachberg, który został pobity nit

Siedziba wszechświatowego rządu żydowskiego w Krakowie przy ul. Szpitalnej...

Obr. dr Gajewicz: Czy pan wie, że w Krakowie przy ul. Szpitalnej mieści się siedziba wszechświatowego rządu żydowskiego?

— Uchylam to pytanie.

Świadek Rand Szyja nie rozpoznaje nikogo z oskarżonych.

Obr.: Czy pan wie, że w Wilnie istnieje jedyna na świecie centrala wydawnictw talmudu?

— Uchylam to pytanie.

Po odczytaniu zeznań dwóch świadków, którzy nie jawili się na rozprawę, przewodniczący zarządził przerwę do soboty.

Lwów też odrzuca paragraf aryjski w Związku Lekarzy Państwa Polskiego

Walne zebranie lwowskiego okręgu Związku Lekarzy przyłącza się do stanowiska zajętego przez okręg krakowski

Lwów, 28. 5. — Przy licznych udziałem lekarzy okręgu lwowskiego, obejmującego swym zasięgiem całą Małopolską Wschodnią i w obecności delegata Zarządu Głównego z Warszawy, odbyło się w dniu wczorajszym nadzwyczajne Walne Zebranie okręgu lwowskiego Związku Lekarzy Państwa Polskiego w sprawie zajęcia stanowiska wobec uchwalonej na Walnym Zjeździe w Warszawie zmiany statutu Związku w kierunku wprowadzenia „paragrafa aryjskiego“.

Już przed otwarciem Walnego Zebrania nastroje delegatów szły w kierunku potępienia zapadłej uchwały, czemu też dali wyraz liczni delegaci.

Na posiedzeniu lwowskiego komitetu wykonawczego, odbytym przed otwarciem Walnego Zgromadzenia przy udziale delegata warszawskiego, ten ostatni wyjaśnił stanowisko zarządu głównego, wobec uchwalonej na ostatnim walnym zebraniu zmiany statutu. Delegat warszawski starał się „wyjaśnić“ zmianę tę w tym kierunku, że pod znaczenie „członkiem związku lekarzy nie może być Żyd“ rozumieć należy „Żyd narodowy“ (!), a nie lekarz-Żyd w ogólności. To „wyjaśnienie“ delegata warszawskiego podał też do wiadomości Walnego Zebrania przewodniczący.

Walnemu Zebraniu przewodniczył prezes okręgu lwowskiego dr Lesław Węgrzynowski, sekretarował dr Schneck. Po krótkiej dyskusji Walne Zebranie podjęło następujące uchwały:

1) ZE WZGLĘDU NA KONIECZNOŚĆ UTRZYMANIA JEDNOLITOŚCI I POWSZECHNOŚCI W ORGANIZACJI ZAWODOWEJ, WALNE ZEBRANIE OKRĘGU LWOWSKIEGO SPRZECIWIĄ SIĘ WPROWADZENIU W ŻYCIU ZMIANY PARAGRAFU 7. STATUTU ZWIĄZKU LEKARZY PAŃSTWA POLSKIEGO, UCHWALONEJ W WARSZAWIE W DNIU 9 MAJA B. R.

2) Walne Zebranie poleca Komitetowi Wykonawczemu Okręgu lwowskiego powyższą uchwałę zakomunikować zarządowi głównemu z tym, że OKRĘG LWOWSKI PRZYŁĄCZA SIĘ DO ŻĄDANIA OKRĘGU KRAKOWSKIEGO O ZWOŁANIE OGÓLNEGO NADZWY- CZAJNEGO ZEBRANIA ZWIĄZKU LEKARZY R. P. z następującym porządkiem dziennym:

a) reasumcja uchwały zapadłej w dniu 9 maja b. r. w sprawie zmiany § 7. statutu Związku.

b) zmiana § 28 obowiązującego statutu w tym kierunku, aby wszelkie zmiany statutowe zapaść musiały tylko kwalifikowaną większością. (Wniosek ten należy rozumieć w tym sensie, że zmiana § 7 statutu wprowadzająca paragraf aryjski, zapadła w Warszawie zwykłą większością. Wniosek więc okręgu lwowskiego zmierza do unikania w przyszłości takiej zmiany, statutu, i wprowadzenia przymusu kwalifikowanej większości).

3) Walne Zebranie okręgu lwowskiego Związku Lekarzy R. P. stwierdza, że aż do załatwienia sprawy zmiany statutu **OBOWIĄDUJE STATUT DOTYCHCZASOWY.**

4) Walne Zebranie aprobuje stanowisko zajęte na Walnym Zebraniu Związku Lekarzy w Warszawie przez prezesa okręgu lwowskiego, wyrażone w deklaracji prezesów a odczytanej na Walnym Zebraniu w Warszawie przez prezesa okręgu krakowskiego prof. dra Marcina Zielińskiego, w której to deklaracji dano wyraz niesolidaryzowania się z zapadłą uchwałą zmiany § 7 statutu.

Poza tym na wniosek dyr. szpitala jarosławskiego Dra Zasłowskiego, uchwalono, że zmiana na statutu przeprowadzona na Walnym Zebraniu w Warszawie jest nieformalna i zasadniczo przewodniczący Walnego Zebrania w Warszawie nie powinien być wniosek o zmianę statutu poddać pod głosowanie.

Uchwały powyższe zapadły **WSZYSTKIMI GŁOSAMI OBECNYCH NA WALNYM ZEBRANIU LEKARZY** przy 3 wstrzymujących się od głosowania.

Jak już zaznaczyliśmy w sprawozdaniu z ostatniego zjazdu krakowskiego, w myśl obowiązujących przepisów Zarząd Główny w Warszawie obowiązany jest zwołać Nadzwyczajne Walne Zebranie, o ile wniosek taki zostanie wysunięty przez dwa okręgi.

W danym wypadku wniosek o zwołanie Walnego Zebrania Zarządu Głównego uchwalony został przez okręg krakowski, a w dniu wczorajszym przez okręg lwowski.

Nieznana pretendentka do tronu protestuje przeciw koronacji Jerzego VI.

(j) Po abdykacji Edwarda VIII tron angielski objął Jerzy VI. Nastęstwo to wydaje się oczywiście słuszne wszystkim. Przeczyszam — nie wszystkim! W Paryżu żyje kobieta, która zaprotestowała przeciw koronacji Jerzego VI, dla której ta koronacja jest ciosem osobistym.

Pretendentka do tronu angielskiego

— Jestem córką starszego brata Jerzego V. księcia Clarence i Fryderyki z Hohenzollernów, siostry Wilhelma II. — twierdzi pretendentka do tronu angielskiego. — Mam na to dowody, może trochę dziwne, ale tem niemniej są to dowody mego pochodzenia. Okrutny los pokrzywdził mnie. Zamiast gro-nostajowego płaszcza, który mi się należy, noszę tę wytartą jesionkę. Ale nie rezygnuję jeszcze ze swoich praw do korony.

Jestem ofiarą jednej z największych zbrodni w historii. Potajemne małżeństwo mego ojca nie było po myśli Wilhelma II — nie chciał go uznać. Należało przeto ze względu na rację stanu usunąć dziecko, zrodzone z tego małżeństwa.

Porwanie mnie zostało ukartowane przez zaufanych cesarza. „Racja stanu“, „względny dyplomatyczny“... — oto przyczyna, dla której w 1890 roku pewna nieznana nikomu kobieta zostawiła u wieśniaczki w Sarthe niemowlę płci żeńskiej, pozbawione wszelkich dokumentów.

Dziewczynka wychowywana u starej wieśniaczki nie miała szczęśliwego dzieciństwa. „Byłam źle żywiona, poszturchiwana, znosiłam los prawdziwego kopcieszka, niestety

dotychczas — bez „happy - endu“. Ale zawsze byłam dumna, nie łączyłam się ze środowiskiem, w jakie los mnie zagnał, czułam kim jestem“.

Niezwykły dowód wysokiego urodzenia

— Mój biedny ojciec, który przewidział, że córka jego na różne koleje losu będzie narażona, opatrzył mnie na całe życie niewątpliwym dowodem wysokiego urodzenia. Kazał wytatuować dziecku poniżej pleców herby domu Windsor i Hohenzollern.

Oczywiście zbrodniarze, którzy uprowadzili mnie — byli na tyle ostrożni, że postarali się zatrzeć ten dowód na ciele dziecka. Ale nie udało im się to w zupełności.

Dziś jeszcze pod wpływem promieni ultra-fioletowych występuje w pewnym miejscu ciała charakterystyczny rysunek: lamparty i lwy — hanowerskie, obok Herkulesa domu niemieckiego. Powagi świata lekarskiego, jak dr. Florand, dr. Jacque z Brukseli i inni potwierdzili to na piśmie.

Panna Łucja

Jak się nazywa pretendentka do tronu angielskiego? Nazywa się — Łucja. Tylko tyle — iście po królewsku!

Stara wieśniaczka nie chciała adoptować nieznanego dziecka, wobec tego metryka „księżniczki krwi“ wygląda osobiście: „Łucja, urodzona 21 września 1890 roku. Merostwo I-go obwodu. Paryż“.

— Brak nazwiska naraził mnie już w życiu na tysiączne przykrości i trudności —

skarży się pretendentka do tronu angielskiego, skazana na życie przeciętnej mieszczanki. — Nie mogę np. pracować w Bibliotece Narodowej, a prowadzę poważne studia nad biblią. Posiadam na własność prawdziwie białego kruką — egzemplarz biblij Franciszka I-go, który wyszedł z pod prasy Gutenberga.

Zacięta walka o prawa do tronu

— Jestem zdecydowana walczyć do końca, wytrwale o moje prawa — informuje prasę zagraniczną panna Łucja. — I to pomimo grózb, które codzień do mnie dochodzą, najpewniej ze strony agentów Intelligence Service.

Poleciałam ostatnio adwokatowi londyńskiemu zgłosić protest przeciwko koronacji Jerzego VI. Adwokat, Karol Delanney, który objął moją sprawę, napewno dokona tego, że prawda wreszcie wyjdzie na wierzch!

Dziennikarze, którzy zwrócili się do adwokata p. Łucji — niczego nie mogli się od niego dowiedzieć. Pan Delanney zastania się obowiązującą go dyskrecją zawodową. — Panna Łucja rzeczywiście powierzyła mi w tych dniach swoją sprawę — powiedział tylko — ale gdybym nawet zdążył już wyrobić sobie o tym sąd, nie mógłbym go panom zakomunikować.

Sprawa jest doprawdy niezwykła, jak na dzisiejsze czasy; najpewniej jednak król Jerzy VI — jeśli mu o niej wogóle coś wiadomo — nie czuje się zaniepokojony...

KRAKÓW - WCZORAJ I DZIŚ

Pokaz ratownictwa wodnego P. C. K.

W ramach „Tygodnia P. C. K.” Ratowniczy Oddział wodny Polskiego Czerwonego Krzyża urządza w Krakowie w dniu 6 czerwca godz. 16-ta przy 3-cim Moście na Wiśle — Pokaz Wodny Ratowniczego Oddziału P. C. K. z następującym programem:

1. Zawody pływackie: „Z biegiem Wisły” o nagrodę przechodnią zespołową Krakowskiego Okręgu P. C. K. i indywidualną Komendanta Garnizonu gen. Bernarda Monda. Dystans: 3 km. Start: plaża Wawel godz. 16. Meta: 3-ci most. — Zapisy przyjmuje oraz bliższych informacji udziela Sekretariat Pol. Y. M. C. A. codziennie Krowoderska 8. Wpisowe 50 gr.

2. Wywrotka Kanadyjska.

3. Gymkhana kajakowa.

4. Pokaz ratownictwa wodnego: a) wywrócenie łodzi, b) Ratowanie tonących, c) Pierwsza pomoc, d) Wylawianie sprzętu, e) W poprzek Wisły w ubraniu i z obciążeniem itp.

Wstęp bezpłatny. W czasie pokazu przygrywać będzie orkiestra. Zawody odbędą się bez względu na pogodę.

Ograniczenie ruchu kołowego na trzech ulicach

Starostwo grodzkie krakowskie podaje do wiadomości, że w krakowskim Dzienniku Wojewódzkim z 15 maja Nr 11 ogłoszone zostało rozporządzenie Starostwa grodzkiego krakowskiego w sprawie ruchu kołowego na ulicy Kopernika, Piotra Michałowskiego i Al. 3 Maja w Krakowie. Według tych rozporządzeń, zabroniony jest przejazd ulicą Kopernika wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych i konnych, na odcinku między ulicą Blich a Mogiłą. Na tym odcinku dozwolony jest tylko przejazd dorożkom konnym i samochodowym, zdążającym na wyznaczone stanowisko postoju, oraz w przypadku, gdy pojazd ma zjechać celem odwiezienia lub dowiezienia osób lub przedmiotów do domów położonych przy tym odcinku. Zabronione jest również na ulicy Kopernika na wspomnianym odcinku wystawianie i oczekiwanie wszelkich pojazdów. Zatrzymywanie tych pojazdów dozwolone jest na tak długo, jak tego wymaga wstąpienie lub wysiadanie osób z pojazdów, względnie załadowanie lub wyładowanie przedmiotów. Zakaz ten nie odnosi się do dorożek konnych i samochodowych, o ile zajmują tam stałe miejsce postoju.

Na ulicy Piotra Michałowskiego wprowadza się jednokierunkowy ruch kołowy na odcinku między ulicą Czarodziejską i Kochanowskiego, w kierunku od ulicy Czarodziejskiej do Piotra Michałowskiego. Ruch jednokierunkowy dotyczy wszelkiego rodzaju pojazdów tak osobowych jak i ciężarowych.

Al. 3 Maja zabrania się przejazdów wszelkiego rodzaju pojazdów ciężarowych oraz wozów konnych na odcinku od Al. Krasieńskiego do ulicy Piastowskiej. Przejazd konno i rowerami po deptaku położonym obok Al. 3 Maja jest zabroniony.

Włamanie kasowe przy ulicy Dietla

W nocy z czwartku na piątek dokonano włamania kasowego przy ul. Dietla 58. Włamywacze zakradli się do biur firmy „Metal” przy ul. Dietla 58 i rozpruli znajdującą się tam kasę ogniotrwałą. Na razie nie stwierdzono jeszcze jaka gotówka padła łupem kasiarzy.

Skradziono zastawę stołową wartości 5000 zł.

Do mieszkania p. Józefa Sendela przy ul. św. Gertrudy 12 zakradli się w czasie nieobecności domowników nieznan sprawcy. Łupem złodziei padła zastawa stołowa wartości 5.000 złotych.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: Teatr zamknięty.
Sobota: „Bolesław Śmiały”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

ADRIA: „Pani minister tańczy”.
APOLLO: „Ramona” (Loretta Young, Don Ameche).

Krwawy epilog walki z bandytą w Podgórzu Właściciel mieszkania raniony przez złodzieja

Dziś nad ranem policja krakowska została powiadomiona o zuchwałym napadzie rabunkowym, jaki miał miejsce w Podgórzu. Na miejsce wypadku wyjechały natychmiast władze śledcze, które wdrożyły dochodzenia. W świetle dotychczasowych wyników sprawa przedstawia się następująco:

W rzeczywistości przy ul. Kalwaryjskiej l. 60 mieszka Mojżesz Liebeskind, cukiernik. P. Liebeskind zajmuje mieszkanie na I-szym piętrze, okna zaś jednego z pokojów wychodzą na podwórze. Tuż pod oknem znajduje się komórka, której dach jest w nieznacznej odległości od parapetu okiennego.

Nad ranem usłyszała p. Liebeskindowa szmer w pokoju. Odwróciwszy się w stronę okna, zauważyła sylwetkę mężczyzny, skradającego się w stronę łóżka i starającego ukryć się przed jej wzrokiem. Zorientowawszy się natychmiast w sytuacji, p. Liebeskindowa zbudziła natychmiast męża,

który wyskoczył z łóżka i ujął złodzieja. Oboje, t. j. Liebeskind i jego żona poczęli szamotać się z bandytą, alarmując równocześnie otoczenie.

Bandyta widząc, że lada chwila nadbiegną ludzie z sąsiedztwa, dobył rewolweru i oddał do Liebeskinda 3 strzały. Dwa z nich raniły Liebeskinda w klatkę piersiową, w okolicę serca, tak, że osunął się na podłogę. Korzystając z tego bandyta, wymknął się przez okno i zbiegł.

Do rannego wezwano natychmiast Pogotowie Ratunkowe. Przybyły na miejsce lekarz opatrzył rannego i przewiózł go do szpitala. Stan Liebeskinda jest zadawalający i nie budzi obaw.

W toku dochodzeń stwierdzono, że złodzieje ustawili drabinę na dachu komórki, znajdującej się w podwórzu i tą drogą jeden z nich wszedł do mieszkania. Policja rozpoczęła natychmiast pościg za sprawcami i będą oni niechybnie ujęci

Proces o nadużycia w kopalniach jaworznickich rozpocznie się w najbliższych dniach

Dużym echem odbiło się swego czasu ujawnienie nadużyć w Jaworznickich Komunalnych Kopalniach Węgla. Sprawa znalazła swój epilog w wytoczeniu śledztwa sądowego, które trwało szereg miesięcy.

Obecnie znajdujemy się w przededniu procesu, który ujawni oszukańcze manipulacje, powo-

dujące olbrzymie straty. Sprawa wywołała olbrzymie zainteresowanie. Proces rozpoczyna się 28 czerwca i potrwa przypuszczalnie do 15 lipca. Nie jest wykluczone, że w charakterze świadków zeznawać będzie szereg wybitnych osobistości krakowskich.

Włamywacze rozbili skarbonki w kościele św. Mikołaja

Wczoraj w godzinach rannych służba w kościele św. Mikołaja w Krakowie stwierdziła po otwarciu kościoła dziwny nieład, świadczący o jakichś wypadkach, które rozegrały się tam w ciągu nocy.

Jak niebawem stwierdzono, dokonano świętokradztwa, przez rozbicie skarbonki i zabranie znaj-

dącej się w niej gotówki. Na razie nie zostało jeszcze ustalone, jaka gotówka padła łupem świętokradców.

Na miejsce przybyli funkcjonariusze Wydziału Śledczego, którzy wdrożyli dochodzenia.

Echa tragicznej śmierci przemysłowca w Krakowie Epilog katastrofy kolej. na stacji Kraków-Płaszów

Jak już swego czasu donieśliśmy w dniu 12 lutego br. miała miejsce w Krakowie katastrofa kolejowa, w której przez zderzenie motorówki kocmyrzowskiej z lokomotywą, utracił życie b. p. Ludwik Warszawski znany przemysłowiec w Warszawie, i wiceprezes Polskiego Związku Przemysłu Korkowego.

W dniu dzisiejszym odbyła się przed Sądem karnym rozprawa przeciwko osk. Kuzemczakowi An-

toniemu, ówczesnemu dyżurnemu ruchu na stacji w Krakowie, oraz Tyralskiemu Kazimierzowi maszynie kolej. o nieumyślne spowodowanie katastrofy kolejowej.

Rozprawie przewodniczy s. s. o. dr. Wasilewki, oskarża prok. dr Kamiński, powództwo cywilne imieniem rodziny b. p. Warszawskiego zgłosił adw. dr Rattler, broni dr Wolf. Wyrok zapadnie w godzinach wieczornych.

Splonął skład towarów bławatnych wartości 30.000 złotych

Do Krakowa nadeszła wiadomość o wielkim pożarze, jaki wybuchł nocy onegdajszej w Zakopanem. Ogień powstał w sklepie towarów bławatnych p. Meilocha Elinga i poczęł rozszerzać się z ogromną szybkością. Na miejsce przybyła straż pożarna, która przystąpiła do akcji ratunkowej.

W ciągu kilku godzin zdołano pożar zlokalizować. Szkody wyrządzone przez ogień są bardzo duże. Według przypuszczalnych obliczeń właściciela splonął towar bławatny wartości 30.000 zł. Narazie nie została ustalona przyczyna pożaru.

ATLANTIC: Nie dokończona Symfonia (Hans Jaray i in.) i Broadway Bill.
BAGATELA: „Dzientelmen kocha inaczej” (Barbara Stanwyck) oraz rewia p. t. „Wesołe dni Krakowa”.
DOM ZOLNIERZA: „Pod dwiema flagami”.
PROMIEN: „Zwyciężyły kobiety”.

STELLA: „Dzisiejsze czasy” (Charlie Chaplin).
SZTUKA: „Małżeństwo z miłości” (Myrna Loy, Warner Bacter).
UCIECHA: „Zbuntowana” (Katarzyna Herburt i L.).
WANDA: „Jestem niewinny” (Silvia Sidney, Spencer Tracy).

Tabela loterii

z dnia 24 maja

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stafa dzienna wygrana zł. 5.000 na nr.

- 8502
- Zł. 50.000 na n-ry: 66409 86713
- Zł. 30.000 na n-ry: 89898
- Zł. 15.000 na n-ry: 130809 186520
- Zł. 5.000 na n-ry: 110708
- Zł. 2.000 na n-ry: 1034 41977 66135 72635
- 72859 107438 114562 132168 142790 144858 147895
- 160916 175652 176225
- Zł. 1.000 na n-ry: 7968 39738 45834 45988
- 50448 59900 69464 74175 75026 82163 85806 92931
- 120110 126527 140474 155425 167911 179248 179730
- 184390 186068 189045 189780

Wygrane po 200 zł

- 35 74 165 211 89 308 55 533 73 621 68
- 817 92 912 36 55 77 1102 427 48 539 86 99
- 604 64 67 729 72 989 2029 44 132 51 215
- 462 566 627 874 3053 221 485 584 606 745
- 48 59 837 907 4021 102 206 555 850 68
- 5192 227 709 940 45 6205 6 372 695 721 80
- 899 902 39 7026 37 336 647 896 961 8035
- 38 99 133 48 204 32 635 863 905 12 9052 71
- 161 362 771 847 87 911
- 10068 159 492 501 36 94 642 70 721 975
- 12178 448 79 520 33 933 12083 127 295 316
- 32 417 42 510 19 28 31 671 734 36 821 65
- 922 51 13246 309 831 789 821 985 14054 217
- 50 368 92 436 866 75 958 15049 108 274 98
- 315 467 563 72 16029 134 492 512 630 736
- 805 61 908 59 17109 90 236 375 414 35 542
- 47 684 792 94 809 18153 336 57 72 437 661
- 86 819 19105 420 92 502 23 70 74 900
- 20067 307 497 699 711 48 21027 38 80
- 339 57 97 605 8 55 725 858 84 22183 205
- 347 467 560 89 500 706 15 23053 97 435 37
- 642 712 24022 126 91 252 481 617 731 61
- 25147 218 84 139 53 496 637 798 530 86
- 26275 509 846 902 27111 201 372 401 46
- 735 56 815 954 59 74 28086 285 308 53 6
- 38 75 423 943 29154 249 85 524 638 775
- 30058 79 226 52 318 34 407 52 65 515 38
- 55 629 949 31093 117 94 570 684 790 804
- 90 929 32223 76 417 64 593 651 74 816
- 33237 300 4 439 518 33 630 80 34145 259
- 343 423 556 690 720 978 35188 363 74 482
- 511 52 63 77 727 42 94 832 934 36 74
- 56203 96 355 483 663 874 976 37337 605 35
- 8264 321 409 96 547 770 846 39046 153
- 228 76 98 99 581 88 624 901
- 40143 238 671 741 41287 370 547 702
- 62 802 947 42369 469 92 619 76 86 824
- 88 43149 93 602 919 51 44413 47 506 659
- 727 45119 38 45 75 298 347 529 620 60
- 826 921 46108 10 265 547 687 733 47008
- 287 334 444 541 96 711 75 879 972 48004
- 35 68 149 72 80 233 456 587 663 784 983
- 49054 102 266 90 393 507 605 49 65 704
- 816 52 990
- 50099 135 335 44 609 64 831 51082 112
- 68 206 7 79 322 70 624 804 43 92 948 83
- 88 20596 168 335 434 567 75 691 789 905
- 38 53095 230 74 340 594 629 725 854 64 914
- 39 54253 54 990 52286 353 411 603 753
- 91 905 56047 53 70 621 767 98 813 71 934
- 64 57075 124 51 269 392 467 507 28 690
- 99 720 44 77 90 58327 411 52 562 718 63
- 829 62 902 59038 117 69 250 53 458 61
- 794 840 97
- 60205 14 64 68 449 503 30 633 725 940
- 51095 145 392 401 50 72 513 658 928 32
- 62112 22 273 379 583 855 63023 252 361
- 447 594 690 882 64007 165 347 72 411 72
- 573 689 826 51 57 95 903 65006 43 196
- 365 590 65043 260 339 504 41 86 648 83
- 756 898 67017 93 139 327 600 86 717 803
- 21 42 58 63 68159 256 58 327 97 506 98
- 693 878 69054 102 36 83 389 614 24 739 982
- 70118 70 237 336 59 437 500 685 772
- 75 887 993 71104 368 640 66 69 830 30 39
- 57 72021 163 83 219 29 484 557 69 614
- 64 878 73139 51 349 91 447 577 767 801
- 74193 248 418 23 40 521 618 845 75149
- 88 241 392 720 77 920
- 76048 522 627 94 741 77271 354 99 551 667
- 715 78045 199 247 82 456 809 38 979 79039
- 211 362 436 78 551 94 821 32
- 80106 39 254 434 53 81 632 771 898 980
- 81160 406 790 973 82086 151 62 243 422
- 643 860 83105 93 459 76 514 53 752 834
- 931 84050 247 304 685 856 972 85085 94
- 146 561 716 86234 305 33 518 704 818 94
- 87051 81 191 219 339 473 576 665 88239
- 362 452 591 691 89032 34 5 399 412 59
- 502 22 899 971

- 90060 98 210 46 63 333 563 677 729 73
- 57 91028 232 371 422 5 827 874 93 962
- 98 92320 696 844 901 60 93109 307 445 9
- 549 801 62 914 56 94028 225 63 86 334
- 438 73 744 7 51 61 95015 27 51 234 301
- 26 556 67 606 744 81 890 96024 303 601
- 80 21 78 939 97311 408 48 66 500 12 8
- 709 22 89 838 98002 95 185 291 378 494
- 518 601 95 953 7 99067 124 543 682
- 100124 535 600 745 888 948 101030 100
- 222 88 566 608 721 47 102127 40 51 258
- 93 519 57 661 2 776 811 26 98 906 103074
- 116 271 377 522 60 791 899 104004 107 260
- 301 78 500 66 77 693 763 105552 779 993
- 106183 214 393 418 515 89 649 771 6 84
- 845 51 73 99 107511 634 56 728 903 108010
- 58 799 109304 41 5 68 76 81 410 46 665
- 76 735
- 110252 303 26 549 56 845 52 911 111005
- 198 201 10 77 99 365 434 6 500 837 112032
- 140 272 641 741 810 53 113378 580 682
- 797 936
- 114050 74 99 101 223 309 463 955 115011
- 31 319 94 415 99 571 693 838 35 116020
- 148 219 82 88 383 645 50 983 117217 29
- 492 546 62 717 44 826 46 58 967 118166
- 287 400 762 950 119123 761 813 32 41
- 120197 246 50 71 5 447 837 71 121046
- 117 200 361 728 77 891 122017 317 777 855
- 919 123006 213 314 41 066 79 524 608 745
- 804 42 124181 95 320 575 636 790 830 54
- 929 125186 213 509 759 895 126073 221 76
- 536 63 685 820 127017 85 338 501 26 767
- 93 862 128106 313 626 709 853 129035 60
- 163 211 65 455 65 81 606 15 890 980
- 130213 346 61 458 530 56 69 75 948
- 131092 245 326 79 99 429 642 856 972
- 132053 108 57 91 287 88 335 490 652 68
- 896 133055 84 219 28 391 460 697 709 54
- 801 65 76 134144 338 685 731 135093 256
- 399 417 35 557 571 136136 380 603 20 752
- 800 25 953 137305 13 419 707 807 55 906
- 36 138033 466 537 720 894 901 139066 255
- 386 447 98
- 140067 114 517 680 748 99 844 89 141024
- 322 439 57 765 91 142083 489 661 77 98
- 710 18 811 56 962 143030 117 47 87 281
- 82 407 80 591 678 144061 211 82 440 99
- 665 75 767 73 145237 307 41 477 739 63 87
- 853 68 146002 81 118 20 27 330 510 675 876
- 92 971 87 147134 36 231 307 67 453 696
- 776 88 839 148177 247 98 379 720 97 841
- 149048 241 74 814 960
- 150116 54 200 94 436 513 616 56 834
- 64 151074 169 255 342 530 834
- 152001 50 82 98 100 254 417 524 74 636 725
- 814 75 989 153049 55 190 977 154005 72 185
- 327 417 79 844 690 917 155052 53 84 438 53
- 74 343 99 587 822 977 158218 87 357 91 417
- 157178 613 30 158079 407 605 28 709 823 953
- 159223 90 352 96 555 817 87 82 927
- 160004 106 36 216 97 301 71 77 477 863 74
- 161116 265 367 71 415 553 654 70 824 49 162137
- 332 429 604 13 58 73 822 914 163079 112 232
- 561 808 31 42 939 104257 83 86 95 325 514 64
- 725 933 165200 313 69 956 88 160052 117 82
- 320 33 72 78 820 844 927 167002 87 104 59 218
- 28 389 450 930 52 168000 193 388 404 601
- 732 37 826 61 62 924 169126 261 397 99 414
- 880 753 848 946 48
- 170014 170 74 78 86 344 93 451 545 48 615
- 43 817 171230 334 433 566 86 648 846 945
- 172011 180 233 74 350 668 948 173075 160 267
- 325 86 446 553 898 729 57 901 174144 72 348
- 412 626 30 37 861 175166 246 397 432 555
- 836 52 176113 46 218 39 395 583 729 37 38
- 63 979 177038 22 172 315 440 534 74 702 61
- 872 924 178010 23 77 86 527 876 179001 67
- 342 431 521 25 61 67 850 796 833 909 31
- 180096 224 43 539 885 936 181314 473 847
- 60 948 182083 120 40 230 491 562 674 757 840
- 183294 311 459 614 723 942 184076 210 480
- 569 610 19 765 83 892 185181 403 16 95 823
- 611 764 992 186324 46 66 73 415 93 624 707
- 961 187262 80 718 24 47 188018 385 455 84
- 644 741 866 902 41 80 189204 453 521 84 92
- 881 975
- 190088 245 684 737 191097 121 393 400 82 542
- 649 71 870 977 192174 321 48 523 619 825 193019
- 51 237 51 523 618 749 50 974 194010 86 108 329
- 557 681 178 86 822 985

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł

- 185 341 64 628 735 943 1073 466 525 74
- 2519 652 874 92 3647 4104 599 5163 73 281
- 425 533 619 6084 161 221 367 833 959 7222
- 419 618 750 8004 680 856 9191 544 6 622
- 795 868 79 908 95
- 10158 82 223 827 11100 355 738 12005
- 120 333 660 783 868 982 13657 901 77 14334

Wygrane po 200 zł

- 853 981 15062 166 94 730 87 16406 18 927
- 17141 202 385 92 659 18877 933 19814
- 20090 123 214 375 819 52 21301 486 545
- 22021 102 438 617 23034 352 440 24227 336
- 25142 614 962 26750 27245 895 28839 29110
- 800
- 30167 242 335 601 31171 267 471 576
- 672 704 32739 941 33166 722 77 34050 262
- 35120 49 518 43 94 665 762 923 36547 634
- 64 5 37293 868 922 38375 405 695 39376
- 523
- 40025 125 72 201 352 60 419 730 916 92
- 43076 406 567 42087 217 496 634 936 43092
- 171 8 218 538 736 972 44453 698 45163
- 77 392 626 775 46137 78 47051 83 607 923
- 48240 378 687 777 853 79 49233 660
- 50019 130 929 67 51020 231 425 534
- 860 52077 303 24 727 884 5 956 53026 250
- 717 437 56 97 703 816 54076 313 43 415
- 82 55002 62 351 61 649 944 56299 311 600
- 718 53 838 70 932 57157 444 90 549 831
- 58257 85 570 931 59501 942
- 60424 732 61002 86 91 279 332 62109
- 403 622 77 63147 274 306 404 16 766 998
- 64072 185 326 610 73 768 934 65487 714
- 21 68 66168 457 580 67045 169 947 68579
- 709 69707 907
- 70068 80 425 71209 399 441 5 546 76 719
- 28 87 858 72 72605 73773 936 74096 204
- 44 902 16 75152 788 76839 77101 3 8
- 78942 79399 539 52
- 80200 354 634 759 968 81340 64 744
- 82056 119 83401 764 84775 863 932 85183
- 291 404 512 608 86187 542 671 738 88
- 87501 83092 115
- 90114 457 668 748 91371 515 42 71 8
- 754 94 828 948 92077 318 467 828 74
- 93061 195 302 405 51 660 707 841 985
- 94148 88 254 331 445 508 610 95130 363
- 97091 673 991 98190 663 771 99314 642
- 87 892 953
- 100461 744 850 101332 707 102595 823
- 76 924 103450 803 961 104006 84 452 538
- 87 970 105045 173 290 561 6 634 985
- 106069 143 107093 280 337 981 108025 31
- 216 350 421 109317 22 59 457 777
- 110051 279 844 110093 88 111 303 44
- 958 649 830 112259 308 55 673 113277 660
- 96 851 114460 86 9 551 616 726 39 58 992
- 115437 593 664 917 116030 467 763 895
- 117003 19 995 731 892 118018 43126 402
- 585 859 119132 303 99 474 81 564 711 973
- 120161 373 701 121161 379 122023 44
- 338 792 946 123259 897 124225 707 748 828
- 125339 411 512 849 126235 74 436 843
- 127413 92 530 758 924 128209 25 778 832
- 969 129092 135 237 382 600 72 86
- 130248 88 376 465 503 91 610 131194
- 132179 98 133017 264 330 904 134145 54
- 231 305 425 640 844 139200 783 984 136051
- 302 849 995 137145 248 330 89 859 904
- 138998 139015 93 227 81 543 773 850 89
- 944
- 140074 5 159 142044 84 730 840 95 997
- 143309 437 144117 618 937 88 145041 194
- 351 519 146292 676 801 78 147080 341 970
- 148025 94 355 441 684 709 149061 179 237
- 812
- 130043 302 66 581 679 796 151159 458
- 611 794 918 20 152069 923 57 781 965
- 153095 404 725 154141 470 2 155009 822
- 156710 74 893 157114 684 723 807 15 64
- 158010 418 644 159064 84 263 429 535
- 806
- 160122 69 552 757 813 47 54 64 72 92
- 162624 897 163200 517 63 164071 374 498
- 856 165012 487 525 94 166865 167532 667
- 75 971 168231 91 361 568 743 169033 59
- 164 264 472 6 578 676
- 170252 60 96 796 929 37 59 171098 338
- 505 660 172131 61 301 865 173050 322 67
- 435 948 174265 482 501 686 175320 567
- 774 176951 177004 27 132 363 324 683 807
- 178125 280 771 179359 488
- 180258 67 71 181082 436 683 9 818
- 182043 268 478 586 641 83 183874 935
- 184086 185032 385 648 186128 255 523
- 779 187297 476 644 882 188083 129 423
- 630 80 189321 950
- 190419 576 834 923 49 191314 814
- 192170 304 23 8 756 193158 589 692 194001
- 150
</

Góra piaskowa zasypała wieś meksykańską

Ani jeden dom nie ocalał. — 500 osób zginęło

Meksyk, 28. 5. (R) 500 osób zginęło w osadzie górniczej Tlalpujahua w Meksyku, gdzie nastąpiło obsunięcie się góry piaskowej, która zasypała całą leżącą u jej podnóża osadę. Piasek pędził jak lawa po wybuchu wulkanu. Ka-

tastrofa nastąpiła w ciągu nocy, podczas snu mieszkańców. Ani jeden dom nie ocalał. Wszyscy mieszkańcy osady zginęli. Obsunięcie się góry piaskowej nastąpiło po długotrwałych ulewnych deszczach, wskutek czego góra została

podmyta w swych podstawach. Piasek należał do kopalni francuskiego konsorcjum górniczego.

Zuchwała ucieczka 14 groźnych bandytów w Dubnie

Specjalnie wykopanym tunelem — na wolność

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 28. 5. (A) Do ministerstwa sprawiedliwości nadeszła wiadomość, że z więzienia głównego w Dubnie zbiegło 14 groźnych więźniów, skazanych na długoletnie kary.

Ucieczka więźniów nastąpiła w niezwykle okolicznościach.

Od dłuższego czasu czynili więźniowie przygotowania do planowanej ucieczki przez powolne i niezwykle staranne wykopywanie tunelu podziemnego.

Wykopywana ziemia była przez więźniów w zagadkowy i niezwykle ostrożny sposób wynoszona poza obręb więzienia.

Gdy już tunel podziemny miał odpowiednią długość — w nocy 26 na 27 maja usunęli sprawcy ostatnią przeszkodę przez przebicie cienkiej ściany ziemnej i 14 więźniów, wśród których

byli sami zbrodniarze i bandyci, zdołało się wydostać na wolność.

Przywódcami tej zuchwałej ucieczki byli dwaj bracia Moskalukowie, skazani po 15 lat więzienia.

Wśród ludności istnieje obawa, że więźniowie będą się starali zemścić na policjantach i świadkach, na podstawie których zeznań zostali oni skazani przez sądy.

Do Dubna wyjechała specjalna komisja z ministerstwa sprawiedliwości dla zbadania na miejscu okoliczności tej niezwyklej ucieczki więźniów.

Warto podać, że przed 10 laty w identyczny sposób w Grudziądzu zbiegło z więzienia 22 skazańców.

Koniec strajku londyńskiego

Londyn 28. 5. PAT. Po strajku, który trwał miesiąc, autobusy londyńskie dzisiaj o godzinie 4 rano wyruszyły na miasto.

12 samolotów wpadło w gwałtowną burzę

Oslo, 28. 5. PAT. W czasie wyścigu lotniczego Oslo-Christian-sund 12 samolotów wpadło w gwałtowną burzę. 3 spośród nich usiłowały przebrnąć przez obszar burzowy, lecz skutkiem braku paliwa zmuszone były do lądowania. Jeden pilot poniósł śmierć, dwóch zostało ciężko rannych, a dwóch ocalało wykakując ze samolotów ze spadochronami. Trzy samoloty zostały całkowicie zniszczone.

BOMBARDOWANIE MAJORKI

Walencja, 27. 5. PAT. Ministerstwo obrony rodzowej podaje, iż 9 samolotów rządowych bombardowało miejscowość Palma na Majorce. Jedna z bomb zatopila statek handlowy przed wejściem do portu Palma i uszkodziła kilka łodzi, znajdujących się w pobliżu, a przeznaczonych przez powstańców dla przewożenia żołnierzy. Samoloty zrzuciły nadto bomby na kościoły i katedrę placu, wyrządzając znaczne szkody.

TO I OWO

Dwie siostry Napoleona

Ukazały się ostatnio dwie książki różnych autorów o siostrach Napoleona - Joachima Kuehn — „Pauline Bonaparte” i Marcel Dupont, „Caroline Bonaparte”. Na słynne powiedzenie Henry Beckera „Gdzieś człowiek może się czuć lepiej, jak nie na łonie rodziny”? Wielki Korsykanin odpowiedział: „Wszędzie gdzie jej (rodziny) nie ma”. — Istotnie mógł być tego zdania, rodzina jego bowiem, którą obsypywał zaszczytami, odpłaciła mu się wielką niewdzięcznością, nie wyłączając najbliższych. Zaliczają się do nich również siostry. Paulina — bohaterka książki Kuehna była niewątpliwie jedyną niewdzięcznością, nie wyłączając najbliższych kobiet swojej epoki. Liczba jej kochanków była bardzo liczna. Nieudane próby połączenia Francji i Włoch przez małżeństwo siostry Napoleona z księciem Borghese — zawiodły. Zakończył je szybki rozwód małżonków. Polityka nie była w stanie opanować kaprysów Pauliny. Nieopanowana, gwałtowna, nie licząca się nigdy z formami kobiecia, potrafiła jednak wykazać duży zasób silnej woli i męstwa. Dowodem tego było jej zachowanie się na Saint-Dominique w czasie epidemii żółtej febrы.

Pomimo wielu wad Paulina miała jednak dobre serce. Wiecznie żądna pieniędzy, potrafiła sprzedać wszystkie swoje kosztowności, aby zasilić warty skarbczyk swego brata wygnańca. Pobyt Napoleona na wyspie św. Heleny kosztował ją wiele zdrowia, Umarła licząc 44 lata...

Czytając książkę M. Dupont — „Caroline Bonaparte”, stajemy oko w oko ze straszliwą postacią kobiety, która jest uosobieniem ambicji, hipokryzji i oszukaństwa. Po dojściu Napoleona do władzy, za wszelką cenę stara się go zdobyć. Pochlebiamu, dla uzyskania godności. Napoleon sądził, że Carolina okazuje mu tyle serca. Caroline nie wystarczają żadne zaszczyty; po uzyskaniu jednych, sięga niezwłocznie po następne. Brat nie znał u niej oparcia, na jakie liczył. W chwili klęski został przez Caroline zdradzony: Siostra złączyła się z Austriakiem. Koniec życia Caroline był smutny: uwięziona, w okropnych warunkach materialnych, umarła całkowicie osamotniona.

Otto Habsburg — nadzieją Austrii

Oto tytuł książki Filipa Amiguet, kreślącego biografię jednego z najtragiczniejszych przedstawicieli dynastii austriackiej. Miguet przedstawia daleko młodociej arcyksięcia Ottona, który był ostatnią pociechą ostatniego władcy Austrii. W szóstym roku życia Otto ogląda już rewolucję, następnie przebywa na wygnaniu, będąc świad-

Wraca koncepcja sabotażu jako przyczyny katastrofy „Hindenburga”

Berlin 28. 5. PAT. Sensację wzbudziła ta wiadomość, nadeszła z Lakehurst, że komendant tamtejszego lotniska komandor Rosen dał wyrazić wobec omissji ministerialnej dla

zbadań przyczyn katastrofy sterowca „Hindenburg” przypuszczenie co do możliwości aktu sabotażu.

Głuchoniema i niewidoma prelegentka Helena Keller mianowana „córką Boga” w Japonii

Głośne jest w świecie nazwisko Heleny Keller. Ta niezwykła kobieta, niewidoma i głuchoniema — potrafiła mimo swego potrójnego, najcięższego dla człowieka kalectwa, skończyć trzy fakultety uniwersytetu, potrafiła wejść w życie, a nie usunąć się od niego, potrafiła na całym świecie zabłysnąć swą nieprzeciętną inteligencją. Jakże wielka może być siła człowieka!

Od dwóch lat Helena Keller podróżuje i „wygłasza” odczyty (!). Oczywiście jeździ z sekretarką, która zastępuje jej organ mowy.

Niema prelegentka wzbudza wszędzie podziw i entuzjazm. Odczyty jej ściągają tłumy.

Ostatnio spotkał Helenę Keller niezwykle zaszczyt w Japonii. Po odczycie w Tokio cesarz Hiro Hito zaprosił ją do pałacu i mianował „Córka Boga”. Jest to godność, która dotychczas przysługiwała tylko członkom rodziny cesarskiej.

Z tytułem tym związany jest cały szereg przywilejów. Odtąd Helena Keller, jako „Córka Boga” może ilekroć zechce wejść do pokojów cesarskich bez zameldowania. Może zażądać każdej sumy pieniędzy od skarbnika dworu. Może zasiąść do stołu cesarskiego i nawet asystować

podczas intymnych konferencji. Tak odznaczona została niewidoma i głuchoniema Amerykanka w Japonii.

Helena Keller, którą obiegają teraz reportery, oświadczyła wszystkim, że jest wzruszona tym niezwykle zaszczytnym odznaczeniem, ale, że nie ma zamiaru korzystać z żadnego przywileju, związanego z tytułem „Córki Boga”.

— Zostanę w Japonii tak długo, póki nie wygłoszę cyklu zapowiedzianych odczytów. Ale nigdy nie wejdę do pałacu cesarskiego bez specjalnego zaproszenia i tym bardziej nigdy nie będę „bogaciła się” tak łatwą drogą, jak czerpanie swobodnej złota ze skarbcza cesarza. Poczucie własnej godności nie pozwala mi na korzystanie z tych niezwykłych przywilejów.

Helena Keller, „Córka Boga” nie pragnie niczego poparcia — wierzy, że prawdziwą wartość ma w życiu tylko to, co zdobędzie człowiek własnymi siłami, a wielkie są siły duchowe tej kobiety, która przewyciężyć potrafiła tragiczne swoje kalectwo i nie zrezygnowała z takiego życia, jakie dostępne jest ludziom nieupiękudzonym.

kiem nieudanych wysiłków swego ojca w celu odzyskania korony, jego śmierci i wreszcie „anszlusowych” zakusów Niemiec. Otto Habsburg, wykształcony i przygotowany jak mało kto do objęcia rządów, przebywa na wygnaniu. Wszystko to stwarza dramat, nie mający równego sobie w dziejach. Biografia pretendentki do korony habsburskiej została ujęta przez Amiguetta z dużą dozą sympatii, a nawet sentymentu dla tego młodzieńca, któremu danym jest tylko z daleka spoglądać na ojczyznę. Chwilami postać Ottona przypomina sławne „Orlątko”.

TOAST.

— Panie i panowie! — rozpoczął mówca po kolacji. — Nie potrzeba, aby kobieta była piękna. Nie ma również nieszczęścia, jeśli nie jest utalentowana. Ale jedno musi umieć w życiu, a mianowicie gotować! A najlepszym dowodem na poparcie mojego twierdzenia jest nasza uprzejma gospodyni, nieprawdaż, moje panie i panowie?

W DOMU LITERATA.

— Wyobraź sobie, wracam do domu i zastałem Jasia zajętego darcie mójch manuskryptów!
— Masz tobie, trzyletni bąk umie już czytać?

Rockefeller w anegdocie

ŻOŁĄDEK ZA 25 MILIONÓW DOLARÓW

Największy bogacz świata, który kilka dni temu zmarł w 98-ym roku życia, należał — można to sobie wyobrazić do ludzi których legenda i anegdota obrała sobie za bohatera. Rockefeller sam kiedyś wyliczył — lubił on wszystko wyrażać cyframi, — że gdyby zestawiono jeden obok drugiego te wszystkie wycinki pism, w których drukowano różne anegdoty o nim, powstałby długi pas, liczący conajmniej 10 kilometrów.

Jedną z takich legend głosiła, że Rockefeller zakupił za 25 milionów dolarów żołądek człowieka zdrowego, aby nim zastąpić swój. Prawda wygląda naturalnie nieco inaczej. W r. 1900 kiedy ta dziwna „transakcja“ miała rzekomo dojść do skutku, Rockefeller zaniemógł ciężko i cierpiał na ostry niezbyt żołądka, tak, że przez długie miesiące żywił się tylko herbatą z biskoptami.

Ostatecznie udało się wówczas lekarzom wyleczyć go i z wdzięczności dla nauki powołał wówczas do życia swój słynny instytut dla badań naukowych, na rzecz którego ofiarował nie 25, ale 500 milionów dolarów.

„OSZCZĘDNOŚĆ“ PRZED WSZYSTKIM

Mimo swoich 98 lat Rockefeller wciąż jeszcze oddawał się sportom. Przez dwie godziny codziennie grał w golfa i tej właśnie okoliczności przypisywał on między innymi tajemnicę swojej długowieczności. Miał zresztą jeszcze cały szereg innych zasad, których trzymał się ściśle. Zasady te ograniczały się do liczby czterech: 1) Być punktualnym, 2) Pielęgnować dobre obyczaje, 3) Oszczędzać przy każdej sposobności, 4) Nie kupować niczego, co jest zbędne.

Te dwie szczególnie ostatnie zasady są, jak na najbogatszego człowieka świata, niezwykle charakterystyczne.

CZARODZIEJSKI ŚWIAT, ILUZYJ

Już od 5-ciu lat lekarze spodziewali się możliwości katastrofy i starali się zaoszczędzić Rockefellerowi wszelkich wstrząsów. Nie było to rzecz łatwą, albowiem król nafty chciał zawsze trzymać rękę na pulsie dnia, być dokładnie poinformowany o wszystkim i nie przerwanie oddawać się skrupulatnie lekturze swojego ulubionego dziennika „New York Times“.

Ponieważ jednak wydarzenia z lat ostatnich mogły by mocno zakłócić pogodę umysłu Rockefellera, najbliżsi jego postanowili wydawać specjalnie dla niego jedyny egzemplarz „New York Times“, spreparowany wyłącznie dla użytku tego magnata, który dźwięczał już dziesiąty krzyżyk. W artykułach, notatkach i telegramach zamieszczano tylko optymistyczne wiadomości. Rockefeller zatem dowiadywał się, że kryzys ma się już ku końcowi, że idealna zgoda panuje między narodami, że zanika kompletnie bezrobocie itp.

Ten jedyny numer gazety drukowany specjalnie dla Rockefellera ukazywał się bez przerwy przez ostatnich kilka lat.

POETA...

4 lata temu, z okazji swoich 93-ich urodzin John Rockefeller sam napisał wiersz, który w przekładzie brzmi jak następuje:

Za młodu już poznałem pracę i zabawę,
Moje życie to długie pasmo wesołych wywczasów,
Pełnych pracy i zabawy.

Wszystkie troski zostawiłem po drodze

A Bóg był łaskaw dla mnie zawsze.

Po angielsku brzmi to może składnie!... W każdym razie jest rzeczą pewną, że autor tego wiersza zasłynął bardziej jako król nafty, aniżeli jako poeta.

ROWNOWARTOŚĆ

Kompozytor sprzedał wydawcy cykl swoich pieśni. Wydawca oświadczył:

— Niestety nie posiadam pieniędzy, ale dam panu za te pieśni ten oto nowy zegarek.

Po pewnym czasie kompozytor spotyka wydawcę.

— Czy pan wie, że pański zegarek nie idzie zupełnie?

— A czy pan myśli, że pańskie pieśni idą?

Albania -- egzotyczny kraj w Europie

ZOGU I.

STOLICA O 13.000 MIESZKAŃCACH

(h) Ostatnia rewolta, jaka rozgrywała się na terenie Albanii zwróciła znowu powszechną uwagę na ten dziwny kraj, który choć w Europie położony, pozostał jednak mimo wszystko typowym krajem Wschodu.

Jego stolica, Tirana, położona u stóp pasma górskiego, w odległości 65 kilometrów od brzegu morskiego, liczy zaledwie 13.000 mieszkańców. Brud gnieździ się wszędzie, a cywilizacja europejska jeszcze nie zdołała tu zadomowić się należycie. Choć ogólny widok stolicy przypomina zachód, to jednak każdy przybysz natychmiast zwróci uwagę na pozostałe w mieście z dawnych czasów minarety, z których do dziś dnia mueżini wyśpiewują swe modlitwy 5 razy dziennie, a to z tego względu, że 70 blisko procent Albańczyków, to wyznawcy religii Mahometa.

SYNOWIE ORLEJ GÓRY

Żyją zaś Albańczycy do dziś dnia właściwie tylko wspomnieniami. Wciąż jeszcze opłakują swego bohatera narodowego, Jerzego Castriota, nazywanego Skander-Beg, który żył 500 lat temu i odniósł szereg zwycięstw nad Turkami. Od tego bohatera wywodzi swą nazwę narodowy strój albański, który składa się z krótkiego żakietu lnianego, koloru czarnego, tkanego ręcznie, suto przybranego czarną owczą wełną, z czarnym kufasikiem na każdym rękawie.

W każdym albańskim domu znajduje się portret Skander-Bega, a obok niego portret obecnego króla „Mbreta“ Achmed Zogu I.

Albańczycy nadają sobie miano „Skipetar“ czyli — synów Orlej Góry. Są pochodzenia indo-aryjskiego, a do swych przodków zaliczają Aleksandra Macedońskiego i Pyrrhusa, króla Epiru. Kraj ich był najpierw prowincją rzymską, potem bizantyjską, a w końcu władzę sprawowali tam krzyżowcy, których pokonali Turcy. Od owego czasu aż do r. 1912 Albania tylko przez krótki okres zażywała niepodległości: za panowania Skander-Bega, w latach 1444 do 1467.

W r. 1912 naród albański znów proklamował swoją niezależność. W marcu 1914 r. książę Wilhelm Wied wylądował w Durazzo, kazał się ko-

OPTYMISTKA

Pani Iksowa przytyła ostatnio! — co tam dużo gadać — zbrzydła. Nic więc dziwnego, że pewnego razu postanowiła poddać się kilku upiększającym zabiegom w renomowanym zakładzie kosmetycznym.

Zegnając się z mężem, który ją odprowadził pod dom, w którym mieścił się zakład, powiedziała z czarującym uśmiechem:

— A więc, czekasz na mnie w kawiarni naprzeciw. Widać stamtąd dokładnie bramę tego domu. Jako znak rozpoznawczy będę nosiła w ręku kilka narcyzów!

ronować „Mbretem“ ale wkrótce opuścił kraj.

Podczas wojny światowej Albania okupowana została najpierw przez Serbów, potem przez Austriaków, następnie przez Bułgarów, a w końcu przez Włochów.

NOWA GWIAZDA — ACHMED ZOGU.

W tym momencie wchodzić zaczęła gwiazda Achmeda Zogu. Dzisiejszy król, 42-letni Zogu I, jest człowiekiem nowoczesnym. Wywodzi się ze starej feudalnej rodziny, a jego przodkowie uważają się za potomków samego Skander-Bega. Król Zogu odbył studia w Konstantynopolu w 25-tym roku życia, mianowany został głównodowodzącym armii albańskiej, a w r. 1922 został premierem. Dwa lata później, podczas rewolucji, kierowanej przez Fan Noli'ego, musiał uciec do Belgradu. Tam zebrał większą armię, przy pomocy której pokonał buntownika. W r. 1925 obrany został prezydentem republiki albańskiej, a we wrześniu 1928 został proklamowany królem przez albańskie zgromadzenie narodowe.

Zamieszkuje on piękny pałac w nowoczesnym stylu, który otoczony jest grubym murem i strzeżony w dzień i w noc przez gwardię przyboczną. Jakkolwiek Zogu I starał się o modernizację swojej stolicy, to jednak Tirana, mimo wszystko, robi wciąż jeszcze wrażenie raczej wschodniego miasta, aniżeli zachodniej metropolii.

KLASYCZNY KRAJ OSŁÓW

Europejczyk, który przybywa do Albanii, zdawkiony być musi dużą liczbą osłów, jaką tu napotyka. Na ulicach Tirany widzi się długie wprost orszaki tych zwierząt, a na ich grzbiecie ludzi o orlich nosach, o długim wąsie, przybranych w żakiet Skander-Beg i białe lniane spodnie, o czarnych pasach. Dumny, stoicki, indyferentny, powolny — takim jest Albańczyk o twarzy pirata.

W samym środku Tirany biegnie ulica rzemieślników. Panuje w niej hałaśliwy ruch i nieprawdopodobna częstokroć wrzawa. Kowale, garncarze, stolarze pracują tam przez cały dzień przy akompaniamencie krzyku i wrzasku.

KAWA I — OPONY

Na pierwszy rzut oka wydaje się obcemu przybyszowi, że głównym zajęciem Albańczyków, to popijanie kawy. Spotkać ich można wszędzie przy stolikach, zastawionych małymi tureckimi filiżankami, gdy dookoła unoszą się tumany pyłu, a muzezin przeciągłym głosem wygłasza swoje pienia.

Jeśli kawa jest narodowym napojem Albańczyków, to baranie mięso jest ich narodową potrawą. Pełno też w Tiranie sklepów rzeźniczych ponad którymi wywieszono są baranie głowy, a w nich nieruchome, sztywne, jak gdyby pełne wyrzutów, oczy.

Do charakterystycznych cech Albańczyków należy też noszenie butów, wyrabianych z opon samochodowych. Albania też jest dzięki temu jednym z głównych odbiorców zniszczonych opon, które eksportuje się tutaj z wszystkich krajów Europy.

MALARIA I RIVIERA

W tym kraju, zajmującym obszar przeszło 30.000 km. kwadratowych, usłyszeć można aż 20 różnych dialektów. Król Zogu sprawuje władzę nad 1205.000 poddanych, z których 92 procent, to czystej krwi Albańczycy. Poza tym jednak około półtora miliona Albańczyków żyje w rozprószeniu w Jugosławii, Grecji, Włoszech, Rumunii i Stanach Zjednoczonych.

Włosi wybudowali w Albanii szosy, mosty oraz szkoły, do których zresztą bardzo mało dzieci uczęszcza. Dzięki fundacji Rockefellera, malaria zniknęła prawie zupełnie w Durazzo, które kiedyś należało w Europie do miast, najbardziej trawiomych tą chorobą.

Przepiękna jest Riviera albańska, ciągnąca się wzdłuż Morza Jońskiego naprzeciwko wysep Korfu. Do tej chwili jednak nikt nie pomyślał o wykorzystaniu naturalnego piękna wybrzeża, które zasiane jest nielicznymi tylko chatkami biednych rybaków.